

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор школи

Наталія КУЗЬМЕНКО
2023 року

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів
з поглибленим вивченням англійської та
італійської мов № 130 імені Данте Аліг'єрі
міста Києва ІІ- ІІІ ступенів**

5-6 КЛАСИ

(адаптаційний цикл базової середньої освіти)

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради школи
від 30.08.2023 №1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Спеціалізована школа I-III ступенів з поглибленим вивченням англійської та італійської мов №130 імені Данте Аліг'єрі міста Києва - це заклад загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, реалізує освітні програми на декількох рівнях повної загальної середньої освіти, одночасно забезпечує здобуття початкової, базової та профільної освіти з єдиною послідовною системою освіти з 1 по 11 клас.

Заклад розробляє і апробує нові педагогічні технології, методи і форми навчання та виховання; здійснює оновлення змісту освіти, науково-практичну підготовку учнівської молоді, збагачуючи на цій основі інтелектуальний, творчий, культурний потенціал держави, розвиток природних позитивних нахилів, здібностей і обдарованості учнів, потреби і вміння самовдосконалюватися; формування громадянської позиції, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свої дії; надає учням можливості для реалізації індивідуальних, творчих потреб, забезпечення умов для оволодіння практичними вміннями і навичками наукової, дослідно-експериментальної, конструкторської, винахідницької діяльності.

З 1998 року у закладі до поглибленого вивчення англійської мови додали викладання другої іноземної мови - італійської. Оскільки школа єдина в Україні, яка вивчає італійську мову як другу іноземну, педагогами закладу було розроблено програми з італійської мови для учнів 6-11 класів (відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого 23.11.2011р.) та 5-9 класів (відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, який застосовується з 1 вересня 2022 р. для учнів, які навчаються за програмами дванадцятирічної повної загальної середньої освіти), схвалені до використання в закладах загальної середньої освіти експертною комісією з іноземних мов Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (листи ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 07.06.2022 № 22.1/12-Г-84, 07.06.2022 № 22.1/12-Г-85).

Особливу увагу педагогічний колектив приділяє роботі з обдарованою молоддю. Заклад освіти активно співпрацює з Малою академією наук учнівської молоді України. Учні школи є постійними учасниками та призерами Всеукраїнських учнівських олімпіад усіх рівнів та альтернативних олімпіад і конкурсів, зокрема: Міжнародного конкурсу з

української мови імені Петра Яцика та мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Міжнародної природознавчої гри «Геліантус», Міжнародного математичного конкурсу «Кенгуру», Всеукраїнської українознавчої гри «Соняшник», Всеукраїнських предметних олімпіадах «Олімпус» у рамках проєкту «Обдарована дитина». За високі досягнення у Всеукраїнських, міжнародних олімпіадах і конкурсах серед закладів освіти Голосіївського району, за успіхи у навчанні та вихованні обдарованої учнівської молоді, реалізації мовно-культурних проєктів колектив закладу освіти нагороджений почесною відзнакою «Лідер року» управління освіти Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації (2021 рік).

Школа є партнером Італійського інституту культури в Україні, Центру міжнародних екзаменів з англійської мови в Україні «Cambridge English». Як результат плідної співпраці закладу з міжнародними інституціями, учні 5-11-х класів школи складають іспити та отримують міжнародні мовні сертифікати різних рівнів (49 учнів 4-11 класів мають сертифікати з двох іноземних мов одночасно).

Учні закладу беруть участь у мотиваційних зустрічах з видатними українськими та іноземними діячами науки, культури, мистецтва та інших професій, що проводяться іноземними мовами.

У закладі налагоджено співпрацю із закладами вищої освіти, громадськими організаціями (Українська академія акмеології, Український цент медіації, Міжнародна асоціація фасилітаторів України, освітня лабораторія Юлії Гейко, ННЦ розвитку персоналу та лідерства Київського університету імені Бориса Грінченка, Lions Club Internationa), завдяки чому школа є соціально активною.

З 2016 року школа є експериментальним майданчиком Української академії акмеології зі створення акмеологічного освітнього простору, який дозволяє перейти від школи функціонування до школи розвитку. Інноваційна діяльність у рамках співпраці з ААУ спрямована на формування творчої особистості учня на основі зростання професіоналізму вчителя у світлі застосування сучасних технологій навчання.

З 2019 року школа - учасник експерименту: «Розвиток управлінської компетентності лідерів закладів загальної середньої освіти» на базі загальноосвітніх навчальних закладів міста Києва, навчально-наукового центру розвитку персоналу та лідерства та Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка на 2019 – 2023 рр. (наказ Департаменту освіти і науки, молоді та спорту від 19.06.2019 № 146).

Таким чином, система роботи закладу освіти забезпечує наступність та результативність освітнього процесу на всіх трьох ступенях здобуття якісної загальної середньої освіти.

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Пояснювальна записка

Освітня програма для 5-6 класів (адаптаційний період) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р) на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 та на виконання наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 №235.

Є основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів та схвалена Педагогічною радою спеціалізованої школи I-III ступенів з поглибленим вивченням англійської та італійської мов №130 імені Данте Аліг'єрі міста Києва 30.08.2023, протокол №1. У школі відповідно до Статуту предметом поглибленого вивчення є англійська мова, другою іноземною мовою, що вивчається з п'ятого класу, є італійська, оскільки школа має давні зв'язки з Італією. Більшість європейських мов мають латинське коріння. Це в особливій мірі стосується італійської. Знаючи італійську, учні зможуть краще розуміти мови романської групи (ті, які сформувалися на основі латиниці). Українська мова і італійська пов'язані, доведено, що україномовні розмовляють італійською практично без акценту. Граматичні конструкції італійської мови багато в чому нагадують українську мову, тому вчити італійську мову учням значно легше.

Освітня програма розроблена відповідно до Державного стандарту базової освіти України та відповідає вимогам частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», а саме:

- відповідає структурі освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- визначає в обов'язок не меншому ніж встановлено типовою освітньою програмою загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (5-6 класи) повної загальної середньої освіти в годинах, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

- містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типового навчального плану відповідної типової освітньої програми (наказ МОН від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти») і передбачає перерозподіл годин у визначеному типовим навчальним планом обсязі в межах мінімального та максимального навантаження для кожної галузі між обов'язковими для вивчення навчальними предметами, крім державної мови, які вивчаються окремо та інтегровано з іншими навчальними предметами;

- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються гімназією в освітньому процесі, та навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;

- описує форми організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей;

- логічної послідовності і достатності засвоєння здобувачами освіти предметних компетентностей;

- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;

- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання; адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів учнів.

Мета і завдання освітньої програми закладу ґрунтуються на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

На основі Програми заклад загальної середньої освіти, який працює за Проектом, може розробити власну освітню програму. Освітня програма набуває чинності після схвалення педагогічною радою та затвердження керівником закладу. Цю освітню програму заклад, який її використовує, оприлюднює на офіційному вебсайті.

Зміст програми дає можливість формувати в учнів такі ключові компетентності:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- здатність спілкуватися українською, англійською та східними мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі, формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної

поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

- читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

- висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

- критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, вмінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

- логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

- діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

- виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

- конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

- оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

- приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

- розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

- співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до

досягнення спільної мети.

Щоб набувати компетентностей, учні навчаються за діяльнісним підходом. Відповідно до концепції НУШ у школі також впроваджено інтегроване та проєктне навчання. Це сприяє тому, що учні отримують цілісне уявлення про світ, адже вивчають явища з точки зору різних наук та вчаться вирішувати реальні проблеми за допомогою знань з різних дисциплін.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора школи створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 року за № 184/28314.

Для недопущення перевантаження учнів враховуються результати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів («Мистецтво», «Фізична культура») у позашкільних закладах.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6-х класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) сформовано на основі додатка 1 до Типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України № 235 від 19.02.2021.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5 клас	Кількість годин 6 клас
Мовно-літературна	На тиждень	13	13
	На рік	455	455
Вибірковий освітній компонент (друга іноземна мова, італійська)	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Математична	На тиждень	5	5
	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	1,5	3,5
	На рік	52,5	122,5
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	1	2
	На рік	35	70
Технологічна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Інформатична	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Мистецька	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	28+3	31+3
	На рік	1085	1190
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34
	На рік	1085	1190
Гранично допустиме навантаження учнів	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти формування в учнів 5-6 класів ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей здійснюється за такими освітніми галузями:

1. Мовно-літературна освітня галузь.
2. Математична освітня галузь.
3. Природнича освітня галузь.
4. Технологічна освітня галузь.
5. Інформатична освітня галузь.

6. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
7. Громадянська та історична освітня галузь.
8. Мистецька освітня галузь.
9. Фізкультурна освітня галузь.

Навчальні плани

Освітня програма визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компонента з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений навчальним планом (додаток 3) Типової освітньої програми для 5-9-х класів, затвердженої наказом МОН України № 235 від 19.02.2021.

У Навчальному плані використано надану Державним стандартом базової середньої освіти можливість реалізації освітніх галузей через окремі предмети чи інтегровані курси.

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література». Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (англійська).

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізується через окремий предмет «Математика».

Природнича галузь реалізується через інтегрований курс «Пізнаємо природу», 5-6 класи, та окремий предмет «Географія» у 6 класі.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь включає інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», 5-6 класи, курс за вибором «Вчимося жити разом».

Громадянська та історична галузь реалізується через інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство».

Інформатична галузь - через предмет «Інформатика».

Технологічна – через предмет «Технології».

Мистецька освітня галузь реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Фізкультурна освітня галузь реалізується предметом “Фізична культура”.

Навчальний план зорієнтований на роботу закладів загальної середньої освіти за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальний план
Адаптаційний цикл базової середньої освіти (5-6 класи)
з українською мовою навчання для закладів загальної середньої освіти

	Інваріантна складова	5-А,Б,В,Г	6-А,Б,В,Г
Освітні галузі	Навчальні предмети		
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1	1
	Іноземна мова (англійська)	5	5
Вибірковий освітній компонент	Друга іноземна мова (італійська)	2	2
Математична	Математика	5	5
Природнича	Пізнаємо природу (інтегрований курс)	1,5	1,5
	Географія	-	2
Соціальна і здоров’язбережувальна	Здоров’я, безпека та добробут (інтегрований курс)	1	1
	Вчимося жити разом	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України.	1	
	Історія України. Всесвітня історія.		2
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5	0,5
	Музичне мистецтво	0,5	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом		26+3	29+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
ВСЬОГО		29	32

Особливістю освітньої програми є поєднання викладання двох іноземних мов: англійської та другої іноземної мови – італійської. Вивчення іноземних мов сприяє розвитку швидкості мовлення. Багатомовність позитивно впливає на розвиток пам'яті, кмітливості, швидкості реакції, математичних навичок та логіки. Такі діти добре вчаться і краще за інших засвоюють точні науки, літературу та інші іноземні мови. Дитина має певні переваги перед дорослими у вивченні іноземних мов, бо вона не закомплексована, не боїться помилитися і її пам'ять більш сприйнятлива. Саме тому у школі впроваджується паралельне вивчення двох іноземних мов, що сприятиме розвитку в учнів компетентностей майбутнього, зокрема:

- готовність використовувати іноземну мову як засіб міжкультурного спілкування;
- можливість створювати власну соціальну та культурну ідентичність шляхом зіставлення й усвідомлення культури носіїв мов, які вивчаються та власної національної культури;
- когнітивний розвиток учнів, що активізує їхню навчальну діяльність, що збільшить освітні можливості для дітей і сприятиме відкриттю України для світу, налагодженню продуктивних міжнаціональних зв'язків.

Години для викладання англійської мови збільшено за рахунок додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей (1,5 години).

Години для викладання італійської мови взято за рахунок перерозподілу навчальних годин з інших освітніх галузей (1 годину - з Технологічної галузі, 0,5 годин - з Інформатичної галузі, 0,5 годин - з Природничої галузі).

Навчальні програми

Модельна навчальна програма визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, педагогічна рада школи обрає модельні програми. У освітній програмі пропонуються такі модельні програми:

1. «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.).
2. «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.).
3. «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська

Л., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.).

4. «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І, Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М).

5. «Математика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Васишин М. С., Милянник А. І., Працьовитий М. В., Простакова Ю. С., Шкільний О. В.).

6. «Природничі науки. 5–6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Білик Ж. І., Засекіна Т. М., Лашевська Г. А., Яценко В. С.)

7. «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)

8. «Вступ до історії України та громадянської освіти 5 клас. Гісем та ін.»

9. «Історія України. Всесвітня історія 6 кл. для закладів загальної середньої освіти Гісем та ін.»

10. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Пасічник О. В. , Чернікова Л. А.).

11. «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5–6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Василенко С. В., Коваль Я. Ю., Колотій Л. П.) .

12. «Вчимося жити разом. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Т. Воронцова, В. Пономаренко, І. Лаврентьєва, О. Хомич) .

13. «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Педан О.С., Коломоець Г.А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янку В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)

14. «Технологія. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)

15. «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л. М., Просіна О. В.)

Навчальні програми, розроблені на основі

модельних навчальних програм та затверджені педагогічною радою

Відповідно до вимог наказу МОН № 235 від 19.02.2021 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обов'язі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами. Формування змісту навчальних предметів, білінгвальних

курсів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Враховуючи зазначене, для реалізації мистецької освітньої галузі педагогами школи можуть бути розроблені окремі навчальні програми «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво» на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л. М., Просіна О. В.).

Навчальні програми, розроблені не на основі модельних навчальних програм

Правові засади розроблення та впровадження освітніх програм закладів загальної середньої освіти визначає стаття 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-ІХ. Відповідно до вимог цієї статті освітні програми можуть бути розроблені на основі відповідної типової освітньої програми або освітніх програм, розроблених суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами, фізичними чи юридичними особами і затверджених центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

Оскільки у школі вивчається друга іноземна мова (італійська), а типової освітньої програми для неї немає, заклад освіти розробив програму «Італійська мова (друга іноземна)» для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (автори Гребіник К.В., Гринчук Л.П., Опанасенко Н.М., Піщалковська М.К., Федченко Л.А.) (програма додається).

Програма «Італійська мова (друга іноземна)» для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (автори Гребіник К.В., Гринчук Л.П., Опанасенко Н.М., Піщалковська М.К., Федченко Л.А.) затверджена експертною комісією Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (протокол № 2 від 01 червня 2022 року). Комісією надано програмі гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі», зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0216-2022 (копія листа ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» про надання грифа «Схвалено для використання в освітньому процесі» № 22.1/12-Г- 84 від 07 червня 2022 року додається).

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків: формування компетентностей;

- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусії, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Сформовані компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях. Практичне заняття - це форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, про виконання яких звітують перед учителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують про виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах і ланках (зокрема робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконувати самостійно розподілені ролі та аналізувати виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» основними видами оцінювання результатів учнів є поточне формувальне (оцінювання для навчання) та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання, з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів.

Під час організації формувального поточного оцінювання у діяльності вчителя використовується алгоритм:

1. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (заняття, тиждень, вивчення теми). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

2. Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року, залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

3. Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Доцільно акцентувати увагу на позитивній динаміці досягнень, не протиставляти учнів одне одному.

4. Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності учні спрямовуються на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Завдання вчителя – створити умови для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання.

5. Коригування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання

та навчальних потреб учнів.

Формувальне оцінювання має на меті підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень школярів.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок I та II семестру. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, зокрема графічної (шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами тощо).

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується дотримання учнями принципів доброчесності: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти підсумкове та проміжне

оцінювання результатів навчання учнів 5 класу в I семестрі здійснюватиметься за рівневою шкалою, а його результати позначатимуться словами або відповідними літерами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В), та супроводжуватиметься вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці. При переході до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі річна оцінка буде зорієнтована на оцінку за II семестр.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання забезпечують формування ключових компетентностей учнів. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітня програма адаптаційного періоду (5-6 кл) передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898.

ПРОГРАМА
«Італійська мова (друга іноземна)»
для 5 – 9 класів
Пояснювальна записка

Авторська навчальна програма «Італійська мова (друга іноземна)» для 5- 9 класів закладу загальної середньої освіти визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів 5-9 класів з другої іноземної мови. Розроблено зміст програми та види навчальної діяльності учнів, спрямовані на реалізацію очікуваних результатів, наведених у змісті вищезазначеної програми з італійської мови.

Програма створена з урахуванням та відображенням основних положень Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30. 09. 2020 р. № 898) та ідеї концепції «Нова українська школа» (2016 р.).

Запропонована програма «Італійська мова (друга іноземна)» для 5-9 класів ґрунтується на принципах комунікативної спрямованості освітнього процесу для реалізації цілей і завдань навчального предмету «Італійська мова (друга іноземна)», особистісної орієнтації на учасників освітнього процесу та підтримки автономії учнів. У той же час вищезазначена програма передбачає забезпечення інтеграції видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письма) в освітньому процесі. Програма спрямована на реалізацію мети базової середньої освіти, яка ставить перед собою завдання розвитку природних здібностей учнів, їх інтересів та природніх обдарувань, формування компетентностей, необхідних для їхнього свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження профільного навчання для здобуття профільної освіти та опанування майбутньої професії. Зміст нашої програми також спрямований на реалізацію таких важливих громадянсько - патріотичних та соціальних завдань, як виховання відповідального, шанобливого ставлення молоді до власної родини, суспільства, навколишнього природного середовища, історичних, національних та культурних надбань українського народу.

Мета та завдання, що стоять перед вчителями, які викладають предмет «Італійська мова (друга іноземна)» у 5-9 класах, програма якого розроблена авторським колективом спеціалізованої школи І - ІІІ ступенів з поглибленим вивченням англійської та італійської мов № 130 імені Данте Аліґ'єрі міста Києва, аналогічні меті та завданням, що ставлять перед собою автори модельної навчальної програми «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795). Тому ми цитуємо пояснювальну записку до модельної навчальної програми «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, рекомендованої Міністерством освіти і науки України» (наказ

Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795), використовуємо програми для 5-9 класів, а також матеріали попередньої нашої авторської програми «Італійська мова (друга іноземна)» для 5-11 класів, схваленої до використання у загальноосвітніх навчальних закладах у 2017 році (лист Інституту модернізації змісту освіти від 13.06.2017р. № 21.1/12-Г-222).

«Зміст навчання другої іноземної мови у 5-9 класах створено на засадах сучасних науково-теоретичних положень щодо організації процесу навчання іноземних мов учнів підліткового віку. Вона враховує вікові психофізіологічні особливості та можливості школярів цієї вікової категорії, ґрунтується на їхньому досвіді у вивченні інших предметів, зокрема рідної та першої іноземної мови, забезпечує виконання практичної (комунікативної) мети навчання, а також передбачає реалізацію завдань освіти, виховання і розвитку особистості школярів у процесі отримання базової освіти, спрямовується на формування в учнів ключових і міжкультурної іншомовної комунікативної як предметної компетентностей.

Навчання другої іноземної мови ґрунтується на загальнодидактичних і методичних принципах, як і навчання першої іноземної мови, але має специфічні ознаки. Оскільки оволодіння учнями другою іноземною мовою відбувається в умовах контактування рідної та першої іноземної мов, це спричиняє виникнення проблем інтерференції з боку не лише рідної мови, але й першої іноземної. Тому у процесі навчання другої іноземної мови необхідно спиратися на врахування особливостей рідної мови і першої іноземної, щоб передбачити всі можливі труднощі навчання другої іноземної мови.

Вплив першої іноземної мови на вивчення другої сильніший, ніж вплив рідної мови, що одночасно розширює можливості для позитивного перенесення знань, навичок і вмінь з першої іноземної мови на другу. Позитивне перенесення існує на різних рівнях:

–на рівні мовленнєвої і розумової діяльності: чим більшою кількістю мов людина володіє, тим більше в неї розвинуті механізми мовлення і мислення, пам'ять, сприйняття і впізнання, прогнозування, осмислення, породження;

–на рівні мови: схожі лінгвістичні явища в рідній мові і в першій іноземній переносяться учнями на другу іноземну мову і в такий спосіб полегшують її засвоєння;

–на рівні навчальних умінь: учень оволодів цими вміннями у процесі вивчення рідної та першої іноземної мов і переносить їх на оволодіння другою іноземною. Тенденції, зумовлені процесами глобалізації міжнародних контактів, де іноземній мові належить визначальна роль важливого засобу міжкультурного спілкування, насамперед мають знайти чітке відображення у змісті навчання другої іноземної мови. У зв'язку з цим він має забезпечувати:

–оволодіння учнями рівнем комунікативної компетентності, що визначений чинною навчальною програмою;

–комплексне оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності (аудіюванням, говорінням, читанням, письмом), концентричність пред'явлення навчального матеріалу, ситуативну обумовленість вправ і завдань;

–взаємопов'язане і збалансоване навчання всіх видів мовленнєвої діяльності, враховуючи, що кожен із них є метою і засобом навчання;

–формування в учнів ключових і міжкультурної іншомовної комунікативної як предметної компетентностей через використання відповідних вербальних, текстових й ілюстративних матеріалів, сприяти вихованню толерантного ставлення і поваги до культури, звичаїв, способу життя інших народів;

–реалізацію культурологічного підходу до навчання, використовуючи завдання, що сприяють моделюванню ситуацій мовленнєвої взаємодії за принципом діалогу культур;

–створення комунікативної атмосфери на уроках, наближення її до умов реального спілкування, забезпечення можливості багатоканальної мовленнєвої взаємодії (interaction) через виконання різноманітних індивідуальних, парних і групових вправ і завдань у залежності від соціальних потреб спілкування;

–особистісну орієнтованість навчального матеріалу, зумовлену віковими особливостями учнів, їхніми інтересами, навчальним і життєвим досвідом, перспективами майбутньої діяльності;

–умови створення на уроках навчальних мовленнєвих ситуацій, що дозволяють відтворювати у навчальному процесі атмосферу реального спілкування, дотримуючись лінгвістичних і соціокультурних норм, прийнятих у країнах, мова яких вивчається;

–виконання не тільки практичної (комунікативної), але й виховної, розвивальної, освітньої цілей навчання;

–виконання завдань діяльнісного, проблемного, творчого характеру, що сприяє розвитку креативного мислення, загальнонавчальних умінь, усвідомленого використання власного навчального досвіду, в тому числі у вивченні рідної та першої іноземної мови, міжпредметних зв'язків, об'єктивного оцінювання та переосмислення рівня своїх навчальних досягнень.

У зв'язку з тим, що на сучасному етапі розвитку шкільної іншомовної освіти вивчення іноземної мови здійснюється у взаємозв'язку з культурою народу/народів, які спілкуються цією мовою, то доцільно розглядати таке навчання як особливий феномен полікультурної освіти. Під цим терміном, зазвичай, розуміється складне і багатоаспектне поняття, що означає цілеспрямований навчальний процес морально-етичного і громадянського виховання учнів, розвитку в них планетарної свідомості, долучення до культур інших народів, формування бажань і умінь мирно співіснувати в багатонаціональному середовищі.

Процес оволодіння іноземною мовою за таких обставин розглядається як діалог культур. А відтак, феномен діалогу культур доцільно вважати пріоритетною умовою полікультурної освіти і розвитку особистості сучасного випускника середньої школи.

Спілкування (у тому числі й у діалозі, що є найрозповсюдженішою формою мовленнєвої взаємодії) і взаєморозуміння співрозмовників, які вербально контактують однією мовою, хоч належать до різних мов і культур, є незаперечним проявом полікультурних особливостей сучасних громадян глобалізованого світу.

Відповідно до зазначених вище положень тенденцію на полікультурне навчання можна розглядати як прояв фундаменталізації шкільної іншомовної освіти та інтелектуалізації особистості сучасного школяра. У зв'язку з цим явище взаємопроникнення і взаємодії культур можна трактувати як складний багатогранний процес міжкультурної комунікації, що створюється в результаті контакту різних культур і менталітетів через мови (рідну та іноземну/іноземні). Така система взаємодії мов і культур сприяє інтеграції чужокультурних компонентів у контексті загальної картини світу. Важливою умовою її успішного функціонування є необхідність володіти насамперед цінностями рідної культури, що є обов'язковим підґрунтям для ефективної міжкультурної взаємодії людей з різними мовами спілкування. Культурний і мовний бар'єр не зможе чинити перешкод, якщо комуніканти на достатньому рівні володіють не тільки механізмами іншомовної комунікації, а й особливостями комунікативної поведінки в найтиповіших ситуаціях соціальної взаємодії.

Вважається недоцільним у навчанні другої іноземної мови надавати перевагу якомусь одному або двом - трьом видам мовленнєвої діяльності. Навчальний процес організовується у такий спосіб, щоб сприяти комплексному формуванню в учнів умінь і навичок усного (говоріння, аудіювання) і писемного (читання, письмо) спілкування. Процес навчання усіх видів мовленнєвої діяльності здійснюється паралельно і взаємопов'язано.

Окрім того, у 5 класі, відповідно до вікових особливостей учнів підліткового віку і їхнього навчального досвіду, не рекомендуємо введення вступних (пропедевтичних) курсів. Навчання доцільно розпочинати відразу з формування іншомовного комунікативного досвіду з певної теми. У зв'язку з цим фонетичний аспект мовлення засвоюється безпосередньо у практичній діяльності під час оволодіння тематичним лексичним і граматичним матеріалом. Робота над вимовою здійснюється постійно упродовж усього курсу навчання. Значна кількість вправ і завдань, а також видів навчальної діяльності, які широко використовувались під час оволодіння першою іноземною мовою, не завжди методично доцільні для навчання другої іноземної мови. Необхідно уникати прямого перенесення всіх видів навчальної діяльності, що використовувались у початковій школі під час навчання першої іноземної мови, на початковий етап вивчення другої

іноземної мови. Добираються такі види вправ і завдань та використовуються такі види навчальної діяльності, що співвідносяться із психофізіологічними можливостями та навчальним досвідом учнів. Всі вправи і завдання комунікативно спрямовані, а навчальні дії учнів умотивовані.

Зміст навчання другої іноземної мови створюється на ідеях оволодіння нею у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає взаємопов'язане засвоєння мови і культури. Орієнтація на цю технологію зумовлена викликами та перспективами розвитку мульти- та полілінгвостнокультурної світової спільноти, в якій перебуває людина і яка стає невід'ємним імперативом сьогодення. У зв'язку з цим одним із основних завдань навчання доцільно розглядати формування в учнів здібностей, готовності та бажання брати участь у міжкультурній комунікації у межах найтипівіших сфер і тем спілкування та самоудосконалюватися в подальшому оволодінні іншомовною комунікативною діяльністю відповідно до власних викликів і потреб. Виконання цього завдання забезпечує діяльність, спрямовану на розвиток полікультурної та мультилінгвальної мовної особистості школяра вже на першому році вивчення мови».

Розроблений зміст Програми «Італійська (друга іноземна) для 5-9 класів має забезпечити навчання, яке відповідатиме комунікативно-пізнавальним інтересам учнів, зможе реалізувати їх потреби у використанні мови як засобу комунікативного спілкування (комунікативної компетентності); стимулювати розвиток інтересів учнів до вивчення другої іноземної мови; забезпечувати освітні, виховні та розвивальні потреби учнів вищезазначеної вікової категорії, сприяти їхній самоорганізації навчання з італійської мови.

Програма складена з урахуванням змісту програм з української та англійської мов, інших предметів, які учні вивчають у 5-9 класах, для застосування елементів інтегрованого навчання та використання міжпредметних зв'язків. Такий практичний досвід сприятиме більш різносторонньому й ефективному засвоєнню італійської мови.

Вивчення італійської мови також сприяє залученню школярів до розуміння культури народу, мова якого вивчається; спонукає до порівняння традицій, національних і історичних цінностей українського і італійського народів; усвідомлення принципів єдності людської спільноти, розвитку людського суспільства на засадах мирного діалогу культур.

Рівень володіння італійською мовою на кінець дев'ятого класу має відповідати рівню А2 згідно з «Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання».

Компетентнісний підхід у вивченні італійської мови

Основними засобом реалізації мети програми «Італійська мова (друга іноземна)» для 5-9 класів є компетентнісний підхід до організації навчання на основі ключових компетентностей.

	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами	<ul style="list-style-type: none"> - вміти усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів); - бути здатним реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, вдома, у вільний час; - усвідомлювати ролі ефективного спілкування; - удосконалювати та поширювати засобами італійської мови знання про Україну, її історію, культуру та традиції, критично їх оцінювати.
2	Спілкування іноземними мовами	<ul style="list-style-type: none"> - вміти належно розуміти висловлене італійською мовою; - усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання і письмо) у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів; - здобувати вміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.
3	Математична грамотність	<ul style="list-style-type: none"> - вміти застосовувати математичні (числові та геометричні) методи для вирішення комунікативних завдань; - логічно обґрунтовувати власну думку.
4	Компетентності в природничих науках і технологіях	<ul style="list-style-type: none"> - вміти описувати явища природи і сучасні технології; - бути спроможним застосовувати ці вміння в мовленнєвій діяльності; - вміти застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати італійською мовою.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<ul style="list-style-type: none"> - впевнено застосовувати інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією під час навчання, в публічному просторі та приватному спілкуванні; - вивчати італійську мову за допомогою соціальних мереж; - навчитися інформаційній та медіа-грамотності; -набувати навичок безпеки в Інтернеті та кібербезпеці; - розуміти етику роботи з інформацією (авторське

		право, інтелектуальна власність тощо).
6	Уміння навчатися впродовж життя	<ul style="list-style-type: none"> - бути спроможним шукати та засвоювати нові знання; - набувати нових вмінь і навичок, організації навчального процесу; - вміти визначати навчальні цілі та способи їх досягнення під час вивчення італійської мови; - вибудовувати свою навчальну траєкторію; - оцінювати власні результати навчання; - долати власні мовні бар'єри; - навчатися впродовж життя.
7	Соціальні і громадянські компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - вміти працювати з іншими на результат спілкуючись італійською мовою; - попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів у комунікативних ситуаціях; - формулювати власну позицію; - критично оцінювати інформацію з різних іншомовних джерел; - навчитися толерантного ставлення у спілкуванні з іншими; - усвідомлювати необхідність вивчення італійської мови.
8	Підприємливість	<ul style="list-style-type: none"> - вміти генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави; - вміти презентувати себе і створювати усні та письмові тексти італійською мовою, що сприятимуть майбутній кар'єрі.
9	Загальнокультурна грамотність	<ul style="list-style-type: none"> - навчитись розуміти та формулювати власні думки італійською мовою щодо творів мистецтва; - формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, використовуючи італійську мову; - поважати розмаїття культурного вираження інших.
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<ul style="list-style-type: none"> - пропагувати здоровий спосіб життя засобами італійської мови; - розвивати екологічне мислення під час опрацювання тем; - обговорювати питання, пов'язані з захистом довкілля; - створювати проекти, презентації з теми довкілля; - усвідомлювати роль навколишнього середовища для життя і здоров'я людини;

		- мати бажання дотримуватися здорового способу життя.
--	--	---

**Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів на кінець
9-го класу
(комуникативна компетентність)**

Комуникативні види мовленнєвої діяльності	Комуникативні уміння		Рівень та дескриптори володіння італійською мовою на кінець 6 та 9-го класу відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання
			A1(5-6клас) A2 (7-9клас)
Рецептивні	Сприймання на слух	В цілому	Розуміє в достатній мірі, щоб задовольнити свої потреби, якщо мовлення повільне та чітке.
		Розуміння розмови інших людей	Розуміє просту розмову декількох людей або її загальний зміст.
		Слухання наживо	Розуміє дуже просту презентацію зі слайдами та картинками, легку розповідь на знайомі теми. Мовлення дуже повільне, чітке, може бути з повторами чи поясненнями.
			Розуміє в загальних рисах інформацію, яка подається у передбачуваній ситуації.
		Слухання інструкцій та різного роду оголошень	Розуміє зміст коротких та чітких оголошень.
			Розуміє загальний зміст інструкцій та може ним оперувати
			Розуміє пояснення як знайти дорогу з одного місця в інше.
		Слухання аудіо-, відеозаписів	Може почути основну інформацію з аудіозаписів, наприклад, про початок концертів, серіалів, закриття виставок та музеїв, якщо мовлення повільне і дуже чітке.
			Розуміє основну інформацію про повсякденні передбачувані

			питання, представлену у вигляді коротких аудіозаписів, якщо мовлення чітке й повільне.
		Аудіо-візуальне сприйняття	Слідкує за змінами тем у телепередачах, розуміє основні моменти та загальний зміст. Може всилювати своє ставлення до побаченого та почутого, якщо мовлення чітке та повільне.
Рецептивні	Зорове сприймання	В цілому	Розуміє тексти, побудовані на основі широковживаного мовного матеріалу на конкретні та прості теми.
		Читання листів	Розуміє листи особистого характеру.
			Розуміє загальний зміст коротких офіційних листів(запрошення на виставки, бронювання квитків чи готельних номерів).
		Читання для орієнтування	Може знайти та зрозуміти основну інформацію у звичайному повсякденному матеріалі (з рекламних оголошень, розкладів, акцій).
			Розуміє повсякденні прості знаки, оголошення (інструкції, вказівки, попередження, заборони) у громадських місцях, на вулиці, у кафе, на вокзалі.
		Читання для аргументації та інформації	Розуміє тексти, побудовані на основі широковживаного мовного матеріалу, які описують людей, повсякденне життя, культуру, географію.
			Розуміє інформацію на картах та брошурах, рекламних листівках.
			Розуміє зміст телепередач, новин, реклами на теми, які стосуються повсякденного життя та особистих інтересів.
			Розуміє більшу частину особистої інформації, яку люди розміщують у мережі Інтернет; інформації про

Інтеракційні	Усна взаємодія		те, що людям подобається чи не подобається в інших.
		Читання інструкцій	Розуміє інструкції до простих побутових пристроїв, якими користується кожного дня; розуміє прості інструкції на продуктах, медичних препаратах, косметичних засобах, дитячих іграх тощо.
			Розуміє рецепти, якщо вони подані простою мовою, а найважливіші моменти приготування проілюстровані картинками.
		Читання для задоволення	Розуміє короткі історії та описи про життя людей, знаменитостей, історичних постатей.
			Розуміє про що розповідається на фото-історіях і може скласти уявлення про героїв.
		В цілому	Досить легко спілкується з людьми у простих життєвих ситуаціях на побутові теми. Будує запитання та відповідає на запитання, може обмінюватися інформацією та думками на близькі та знайомі теми у повсякденному житті.
Бесіда, дискусія, та розуміння співрозмовника	Розуміє чітко й повільне мовлення у простих повсякденних ситуаціях, якщо співрозмовник докладає певних зусиль, щоб досягти розуміння.		
	Може брати участь в простих діалогах, здатен зрозуміти та відповісти співрозмовнику, якщо той докладе певних зусиль.		
	Використовує прості ввічливі форми привітання, прощання, вибачення. Пропонує та запрошує.		
	Розповідає про себе та своє самопочуття, використовуючи стандарні мовні вирази.		

			Домовляється про зустріч, буде та обговорює плани куди піти, що робити.
			Розповідає про те, що йому/ їй подобається, може висловити свою думку в трохи обмежений спосіб.
		Цілеспрямована співпраця	Слідкує за ходом думок, може зрозуміти, що потрібно, якщо співбесідник докладе певних зусиль.
		Отримання товарів та послуг	Запитує просту інформацію щодо подорожі, користування громадським транспортом; запитує й пояснює, як та куди пройти; купує квитки.
			Замовляє їжу, продукти, товари, послуги.
			Домовляється про прийом до лікаря. На прийомі може пояснити, що болить, використовуючи невербальну комунікацію.
			Спілкується в магазинах, на ринках. Може запитати ціну та купити потрібний товар.
		Обмін інформацією	Комунікує під час виконання простих завдань.
			Розповідає, відповідає , запитує про дозвілля та шкільне життя.
			Запитує та розповідає на простому рівні про подію, наприклад, де вона відбувалася, як відбувалася, хто був присутній та що саме відбувалося.
			Обмінюється простою інформацією щодо повсякденних робочих питань. Надає особисту інформацію.

Інтеракційні	Писемна взаємодія	В цілому	Може написати листи, записки, емейли, які пов'язані зі сферою нагальних потреб.
		Листування	Пише основну інформацію про себе у повідомленні чи листі.
			Пише короткі листи, смс повідомлення, електронні листи. Відповідає на питання, запрошення, може внести зміни у бронюванні чи купівлях.
			Підписує вітальні листівки з нагоди різних свят.
		Записки, повідомлення та бланки	Пише записки, що стосуються нагальних потреб.
			Записує події, дати, дні та час, які необхідно запам'ятати
Вносить легко особисту інформацію про себе у бланки, заяви, тощо. Пише невеличкі листи-подяки, листи-вибачення.			
Інтеракційні	Онлайн взаємодія	В цілому	Легко спілкується онлайн на розмовні теми, використовуючи мовні кліше. Пише інформацію про повсякденне життя, виражає своє ставлення, свої почуття.
		Онлайн спілкування та дискусія	Робить дописи у мережі Інтернет про свій стан та настрої. Легко коментує та відповідає на інші коментарі.
			Бере участь у спілкуванні на базовому рівні.
			Робить негативні чи позитивні відгуки, простими мовними засобами вітається, дякує, вибачається та прощається.
		Цілеспрямована онлайн співпраця	Ставить запитання, відповідає на запитання онлайн, за умови, що партнер допомагає. Може виконати просто інструкції.
			Робить елементарні онлайн трансакції: замовляє товар, купує квитки, заповнює анкету, реєструється на курс, тощо.

Продуктивні	Усне продукування	В цілому	Представляє та описує людей, розповідає про їхні вподобання, розпорядок дня, дозвілля та робочий час, використовуючи прості речення.
		Тривалий монолог: опис власного досвіду	Описує свою родину, сім'ю, житло та умови.
			Говорить про те, що добре вміє робити і про те, що добре виходить, про хобі та вільний час.
			Розповідає про майбутні плани: що робитиме на вихідних, канікулах.
		Тривалий монолог: надання інформації	Легко надає та розуміє інструкції, як добратися з одного місця до іншого, використовуючи мовні кліше.
		Тривалий монолог: обґрунтування власної думки	Висловлює свою точку зору, свою думку простими реченнями.
Виступ перед аудиторією	Робить невелику просту презентацію чи розповідь на знайомі йому теми.		
	Дає відповіді на чіткі запитання, навіть з допомогою партнерів.		
Продуктивні	Писемне продукування	В цілому	Може написати низку речень, які будуть з'єднані декількома простими словами. Наприклад, «та», «і», «або», «проте»...
		Творче письмо	Пише прості речення про себе, свою родину, дозвілля, шкільне життя.
			Пише розповіді простими реченнями про людей та їх життя.
			Пише про свої вподобання, чим займається, про свої улюблені місця, свою улюблену їжу.
			Може написати сам оповідання або продовжити його за поданим вступом. Користується словником чи своїм записником.

Навчальна програма «Італійська мова (друга іноземна)» для 5-9 класів не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано.

5 клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя сім'я та друзі Моє помешкання Охорона здоров'я Моє харчування Спорт	Вміти: -описувати людей, предмети, дії, явища, самопочуття, події; - характеризувати якості особистості; - розповідати про свої захоплення, уподобання; - будувати запитання та відповіді на них; - приймати та відхиляти пропозиції; - аргументувати свій вибір, точку зору; - давати просту характеристику тим чи іншим явищам та предметам; - описувати прості події; - висловлювати своє ставлення до події, предмету; - вести простий діалог; - розповідати про родину, близьких людей, товаришів, однокласників.
Публічна	У місті Транспорт Італія та Україна Свята та традиції в Італії та в Україні	
Освітня	Шкільне життя Навколишнє середовище Охорона природи	

Лексична складова

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя сім'я та друзі	частини тіла одяг моя кімната моя квартира, мій будинок члени сім'ї опис людей професії батьків види діяльності

	опис товаришів назви домашніх улюбленців
Охорона здоров'я	назви хвороб та симптомів лікарські засоби медичні професії
Моє харчування	назви страв та напоїв назви продуктів овочі та фрукти у кафе
Спорт	види спорту спортивні активності активний спосіб життя
У місті	вулиці будівлі адреса
Транспорт	види транспорту правила пішоходів
Свята та традиції в Італії Тав Україні	назви італійських і українських свят основні традиції Італії та України
Шкільне життя	розклад навчальні предмети шкільні приладдя облаштування класної кімнати час однокласники вчителі
Італія Україна	основні відомості про Італію загальні відомості про Україну
Природа	Різні природні середовища та їхні мешканці Охорона природи

Граматична складова

Категорія	Структура
Verbo	Presenteindicativo, verbiregolari
Nome	Genere e numero
Articolo	Articolodeterminativo Articoloindeterminativo
Numeri	Cardinali eordinali
Avverbio	Avverbiinterrogativi: dove? Quanto? Quando? Come?Perché?
Aggettivo	Laconcordanzadegliaggettivi con i sostantivi
Preposizione	Preposizioni semplici

6 клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя сім'я та друзі Охорона здоров'я Моє харчування Спорт	<ul style="list-style-type: none"> - вміти будувати запитання та відповіді на них; - приймати та відхиляти пропозиції; - вміти відповісти, що тобі подобається/не подобається; - давати початкову характеристику тим чи іншим явищам та предметам; - описувати ті чи інші події; - висловлювати своє бачення та ставлення; - вести простий діалог; - розповідати про походження.
Публічна	Кіно та театр Італія та Україна Свята та традиції Італії	
Освітня	Шкільне життя	

Лексична складова

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя сім'я та друзі	частини тіла опис людей назви професій батьків види діяльності
Охорона здоров'я	назви хвороб та симптомів лікарські засоби медичні професії
Моє харчування	назви страв та напоїв види ресторанів у кафе
Спорт	види спорту спортивні активності
Кіно та театр	вільний час основні жанри фільмів
Італія та Україна	основні відомості про Італію

	загальні відомості про Україну
Свята та традиції Італії	назви італійських свят основні традиції Італії
Шкільне життя	розклад навчальні предмети шкільні приладдя час

Граматична складова

Категорія	Структура
Verbo	Presenteindicativo Verbiregolari Verbiirregolari Gerundio Verbimodali
Nome	Genere e numero
Articolo	Articolodeterminativo Articoloindeterminativo
Pronome	Pronomipossessivi
Avverbio	Avverbiinterrogativi: dove? come? quanto? quando?
Aggettivo	Laconcordanzadegliaggettivi Aggettivinumeraliordinali

7 клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Помешкання Здоровий спосіб життя	- описувати людей, предмети, дії, явища, самопочуття, події; - характеризувати якості особистості;
Публічна	Покупки Транспорт Природа Свята і традиції Україна Італія	- розповідати про свої захоплення, уподобання; - запитувати та надавати інформацію про явища, події, факти; - аргументувати свій вибір, точку зору;
Освітня	Шкільне життя	- пропонувати щось та приймати

		або відхиляти пропозицію
--	--	--------------------------

Лексична складова

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність людини риси характеру моє помешкання види помешкань будинок, квартира інтер'єр моя кімната
Здоровий спосіб життя	харчування продукти харчування посуд спорт види спорту улюблений вид спорту
Покупки	види магазинів відвідування магазинів гроші ціни
Транспорт	види транспорту проїзд по місту
Природа	об'єкти природи навколишнє середовище
Свята і традиції	день народження
Україна	визначні місця Києва
Італія	визначні місця Риму
Шкільне життя	школа в Італії позакласні заходи

Граматична складова

Категорія	Структура
Verbo	Passato Prossimo Presente dei verbi riflessivi Futuro Indicativo Futuro Anteriore Imperfetto
Preposizione	Preposizioni semplici
Participio passato	Formazione con: -ato, -uto, -ito

Avverbio	Comparativo
Pronome	Pronomi indefiniti: nulla, nessuno, niente

8 клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Стиль життя	- описувати людей, предмети, дії, явища, самопочуття, події; - характеризувати якості особистості, вчинки людей і стосунки між людьми;
Публічна	Засоби масової інформації Україна Італія	- розповідати про свої захоплення, уподобання, ідеали та спосіб життя; - запитувати та надавати інформацію про явища, події, факти;
Освітня	Шкільне життя	- аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку; - висловлювати свої враження, почуття та емоції.

Лексична складова

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	щоденні справи розпорядок дня спілкування з друзями (Інтернет, телефон)
Стиль життя	харчування відвідування закладів харчування приготування їжі назви страв спорт спортивні змагання відомі спортсмени одяг предмети одягу види одягу
Засоби масової інформації	Інтернет преса радіо телебачення

Україна	географічне положення клімат населення, національності географічні об'єкти
Італія	географічне положення клімат населення, національності географічні об'єкти
Шкільне життя	школа в Італії школа в Україні

Граматична складова

Категорія	Структура
Verbo	PresenteIndicativo PassatoProssimo Imperfetto Futuro Imperativo CondizionaleSemplice, Composto
Nome	Nomicomposti
Articolo	Articolodeterminativo
Preposizione	Preposizionisemplici, articolate
Pronome	Pronomidiretti, indiretti, accoppiati, partitivi

9 клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі	- описувати людей, предмети, дії, явища, самопочуття, події; - висловлювати власне ставлення до поведінки та вчинків людей;
Публічна	Мистецтво Засоби масової інформації Подорож Україна Італія	- запитувати та надавати інформацію про явища, події, факти; - аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку; - розпитувати з метою

		роз'яснення і уточнення інформації та надання відповідей;
Освітня	Шкільне життя	- давати накази, просити поради, дозволу; - висловлювати свої враження, почуття та емоції у зв'язку з почутим, побаченим, прослуханим (сумнів, подив, стурбованість, радість тощо).

Лексична складова

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані автобіографія
Мистецтво	кіно і театр відвідування кінотеатру відвідування вистави література літературні жанри улюблені твори улюблені письменники
Засоби масової інформації	Інтернет онлайн спілкування
Подорож	підготовка до подорожі програма відпочинку види транспорту предмети багажу проїзні документи
Україна	визначні історичні та культурні місця
Італія	визначні історичні та культурні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети плани на майбутнє

Граматична складова

Категорія	Структура
Verbo	Imperativo TrapassatoProssimo
Nome	Nomicomposti
Aggettivi	Comparativo, superlativorelativo, superlativoassoluto

Avverbio	Avverbi di quantità
Preposizione	Preposizioni semplici, articolate
Congiunzione	Perciò... Infatti... Affinchè... Benchè... Siccome... Poichè... Appena... Mentre... Tanto per cominciare... Fino a quando... Se... Sebbene...
Interiezioni	ah! beh! dai! uf! via!

Орієнтовні параметри для оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів

Уміння	Клас				
	5	6	7	8	9
Усне сприймання (Аудіювання)	Обсяг прослуханого у запису матеріалу (у межах)				
	1-2 хв	1-2 хв	2-3 хв	2-3 хв	2-3 хв
Зорове сприймання (Читання)	Обсяг одного тексту у словах (у межах)				
	50-100	50-100	100-150	150-200	150-200
Усна взаємодія (Діалог)	Висловлення кожного у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)				
	4	4	5	5	6
Усне продукування (Монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)				
	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9
Писемне продукування (Письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)				
	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80